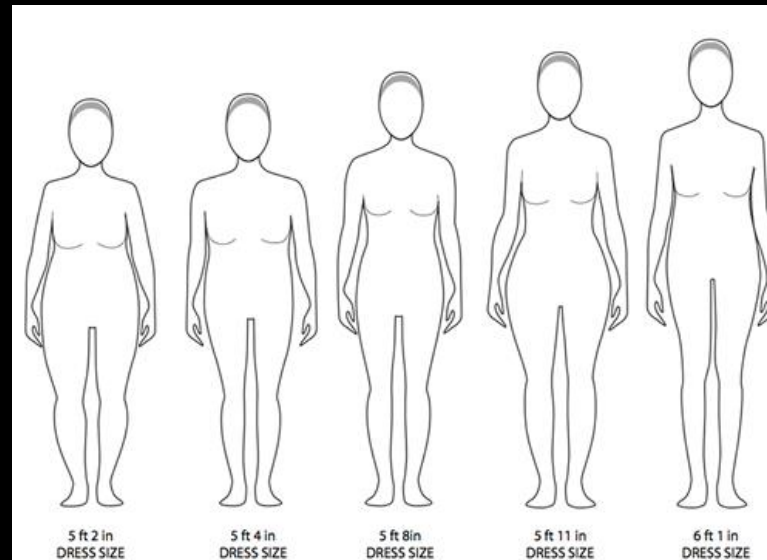
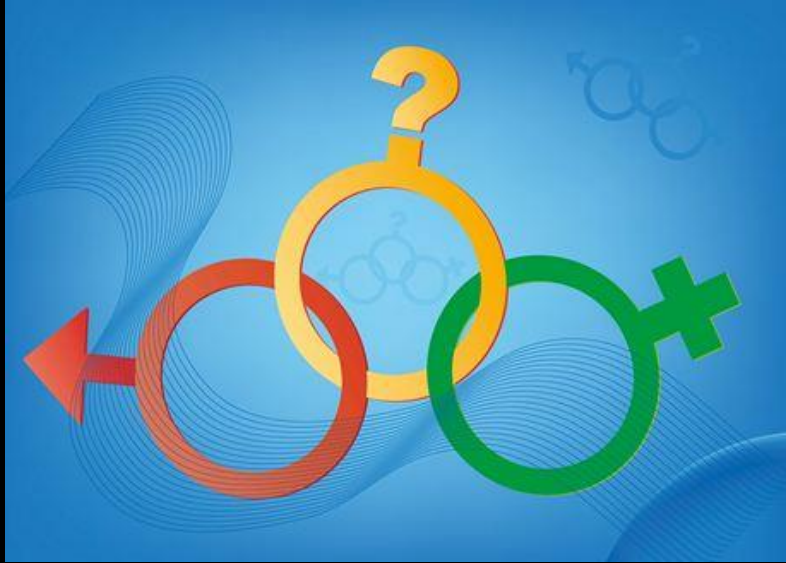
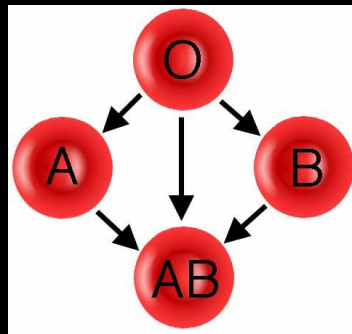
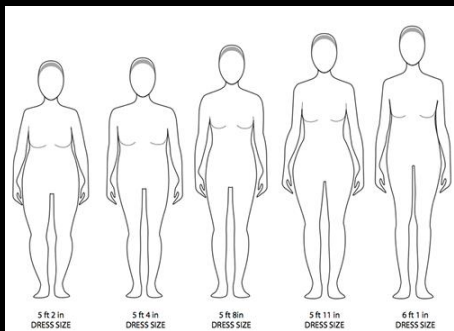

Co lze zjistit z kostí?

Co lze zjistit z kostí?

Co lze zjistit z kostí?

MORFOSKOPICKÉ METODY

MORFOMETRICKÉ METODY

pohlaví

dožitý věk

velikost těla

zdravotní stav,
fyzická zátěž
příčina úmrtí

příbuzenství,
etnicita

potrava

stěhování,
migrace

krevní
skupina

životní
prostředí

.....

CHEMICKÉ ANALÝZY

pohlaví

dožitý věk

velikost těla

zdravotní stav,
fyzická zátěž
příčina úmrtí

příbuzenství,
etnicita

potrava

stěhování,
migrace

krevní
skupina

životní
prostředí

.....

ANALÝZA DNA

pohlaví

dožitý věk

velikost těla

zdravotní stav,
fyzická zátěž
příčina úmrtí

příbuzenství,
etnicita

potrava

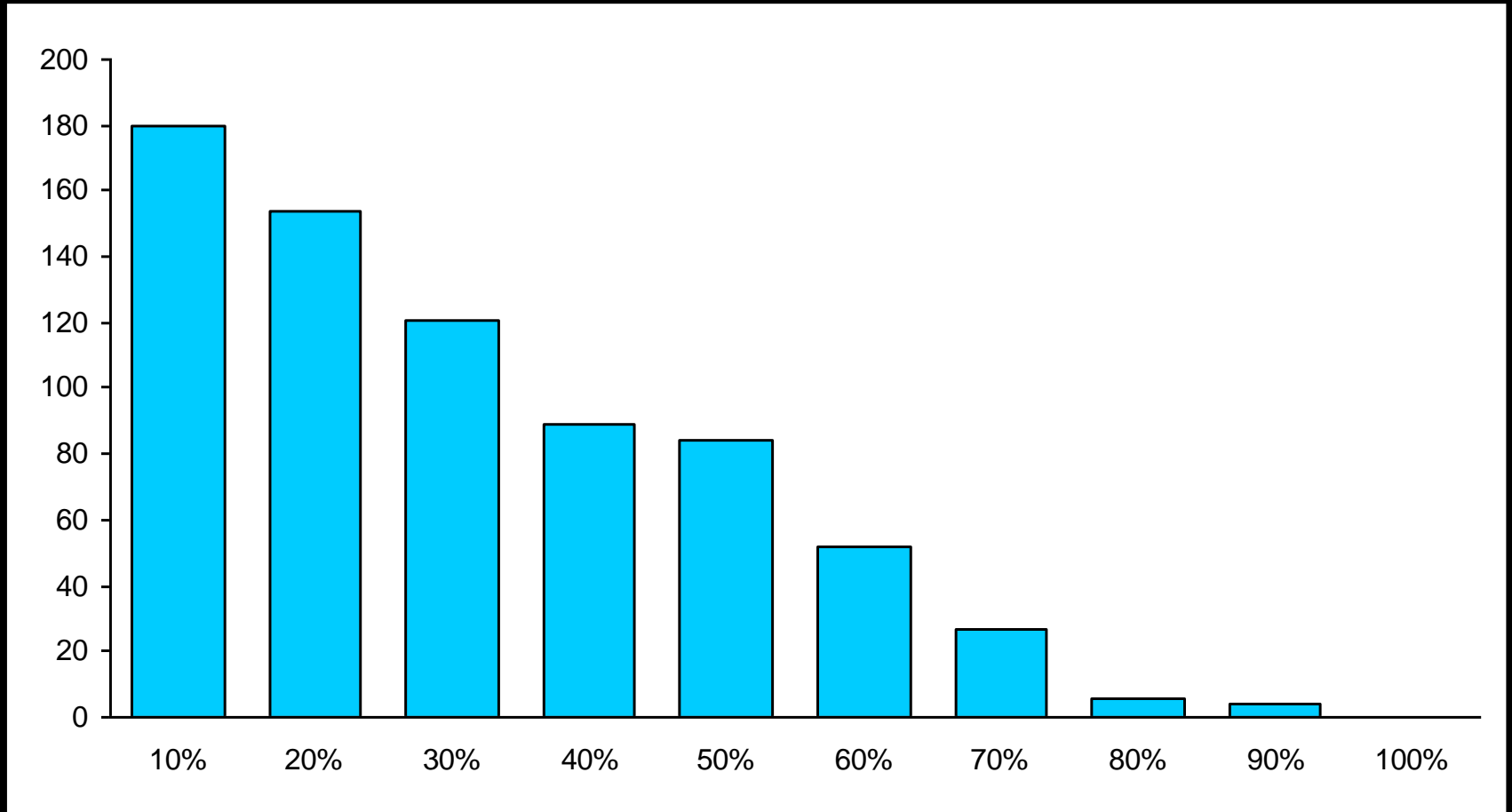
stěhování,
migrace

krevní
skupina

životní
prostředí

.....

KOMPLEXNOST SKELETŮ

ODHAD POHLAVÍ

vymezení pojmu

- pohlaví genetické
- pohlaví gonadální
- pohlaví genitální
- **pohlaví somatické**
- pohlaví psychické
- pohlaví sociální

ODHAD POHLAVÍ

kategorie

- **živý člověk: muž × žena**
- **kosti: odhad s pravděpodobností**
  - velmi pravděpodobně muž (M3)
  - pravděpodobně muž (M2)
  - spíše muž (M1)
  - indiferentní (I)
  - spíše žena (F1)
  - pravděpodobně žena (F2)
  - velmi pravděpodobně žena (F3)

ODHAD POHLAVÍ

kategorie

- živý člověk: muž × žena
- kosti: odhad s pravděpodobností
  - velmi pravděpodobně muž (M3)
  - pravděpodobně muž
  - spíše muž (M1)
  - indiferentní (I)
  - spíše žena (F1)
  - pravděpodobně žena
  - velmi pravděpodobně žena (F3)

NEURČITELNÉ POHLAVÍ

- nehodnotitelné

×

- nerozlišitelné (indiferentní)

ODHAD POHLAVÍ

postup

- **dílčí hodnocení (single-trait)**
  - na konkrétní kosti
  - podle konkrétní metody
- **komplexní hodnocení (multi-trait)**
  - z dílčích výsledků
  - zařazení do konkrétní „osteologické“ kategorie (podle preference metod)

ODHAD POHLAVÍ

metody

- **morfoskopické**
    - na pánevních kostech
    - na lebce
  - **morfometrické**
    - na dlouhých kostech (humerus, femur atd.)
    - na hlezenní kosti
    - na dalších kostech
- délkové × šířkové rozměry**

ODHAD POHLAVÍ

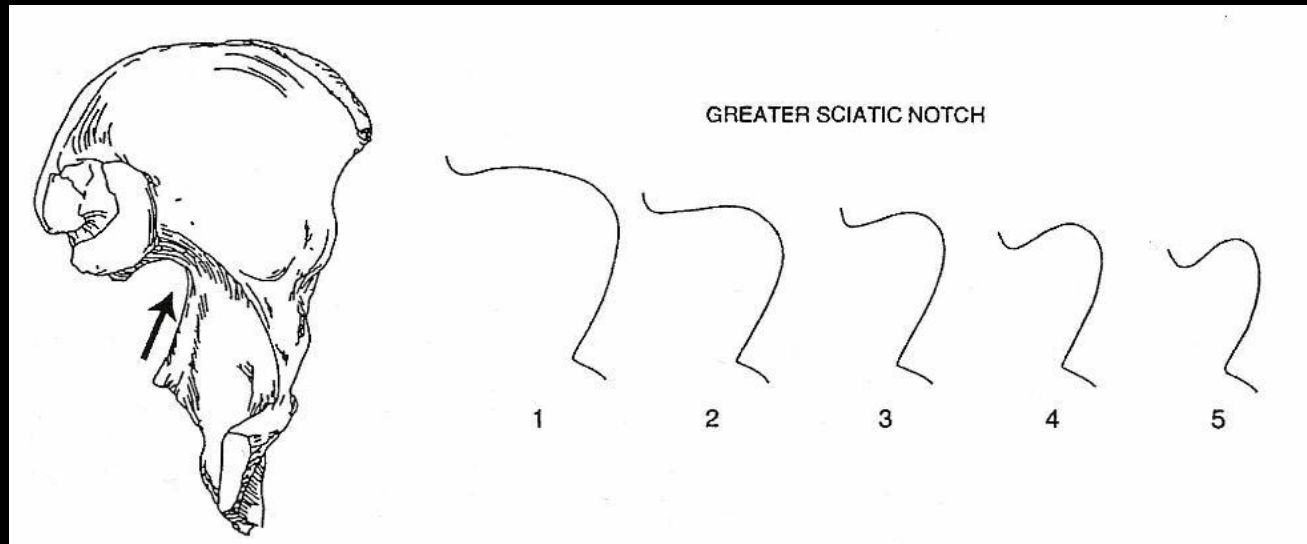
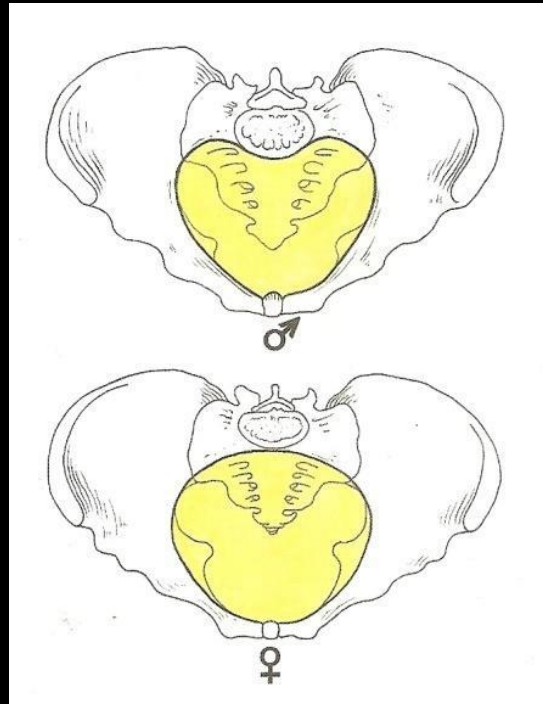
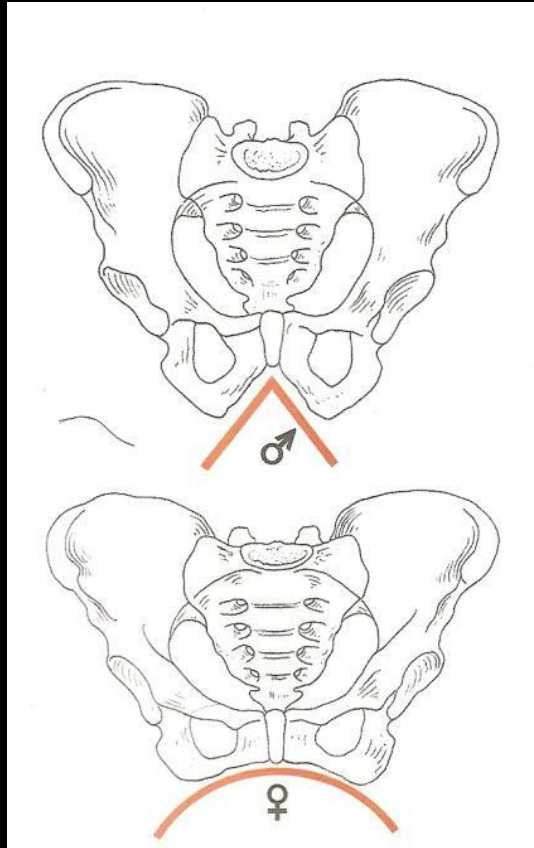
metody

- **morfoskopické**
  - na pánevních kostech
  - na lebce

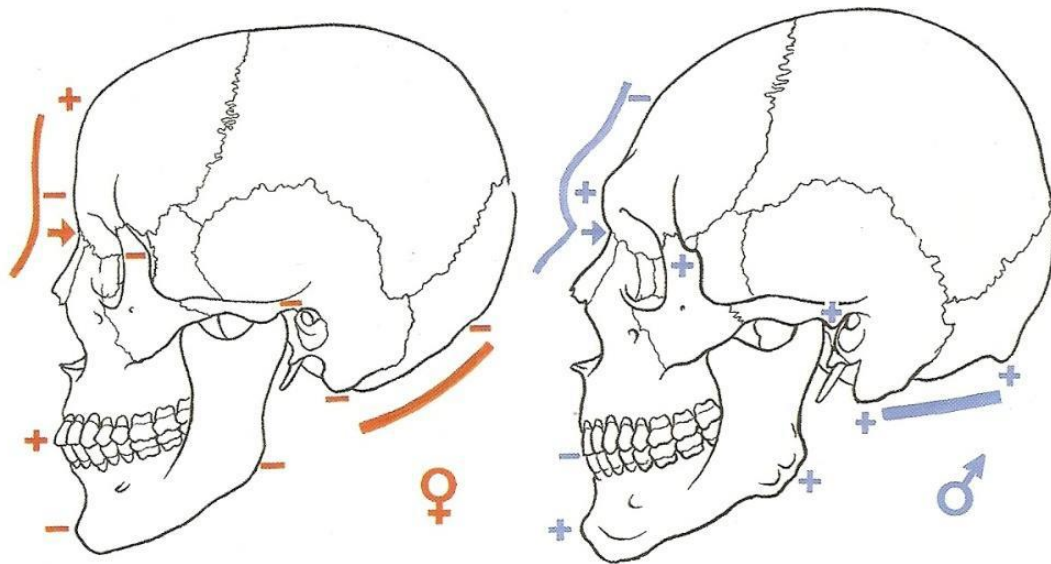
rozvoj pohlavně dimorfního znaku

+2	hypermaskulinní
+1	maskulinní
0	indiferentní
-1	femininní
-2	hyperfemininní

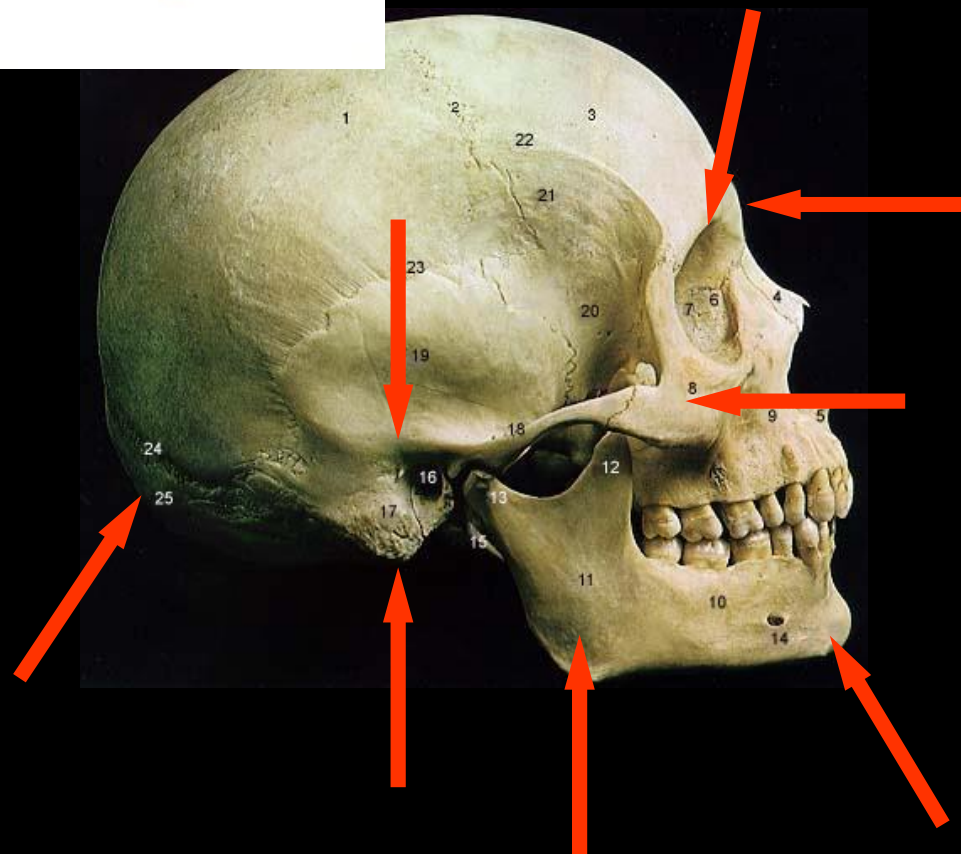
ODHAD POHLAVÍ

ODHAD POHLAVÍ

ODHAD POHLAVÍ

metody

- **morfometrické**

- na dlouhých kostech (humerus, femur atd.)
- na hlezenní kosti
- na dalších kostech

délkové × šířkové rozměry

- **průměrné mužské hodnoty**
a jejich směrodatné odchylky
- **průměrné ženské hodnoty**
a jejich směrodatné odchylky

ODHAD VĚKU

vymezení pojmu

- biologický věk → STAGE
- chronologický věk → AGE

ODHAD VĚKU

kategorie

nedospělí jedinci

rovnoměrné (ekvidistantní) kategorie

- **0–5 let** (dále možno rozdělit na jednoleté kategorie)
- **6–10 let**
- **11–15 let**
- **15–20 let**

ODHAD VĚKU

kategorie

nedospělí jedinci

nerovnoměrné kategorie

- **infans (0–13 let)**
  - infans I (0–0,5 roku)
  - infans II (0,5–6 let)
  - infans III (7 – 13 let)
- **juvenis (14–19 let)**

více variant

ODHAD VĚKU

kategorie

dospělí jedinci

- **adultus (20–40 let)**
  - adultus I (20–30 let)
  - adultus II (30–40 let)
- **maturus (40–60 let)**
  - maturus I (40–50 let)
  - maturus II (50–60 let)
- **senilis (60 a více let)**

ODHAD VĚKU

postup

- **dílčí hodnocení (single-trait)**
  - na konkrétní kosti
  - podle konkrétní metody
- **komplexní hodnocení (multi-trait)**
  - z dílčích výsledků
  - zařazení do konkrétní kategorie

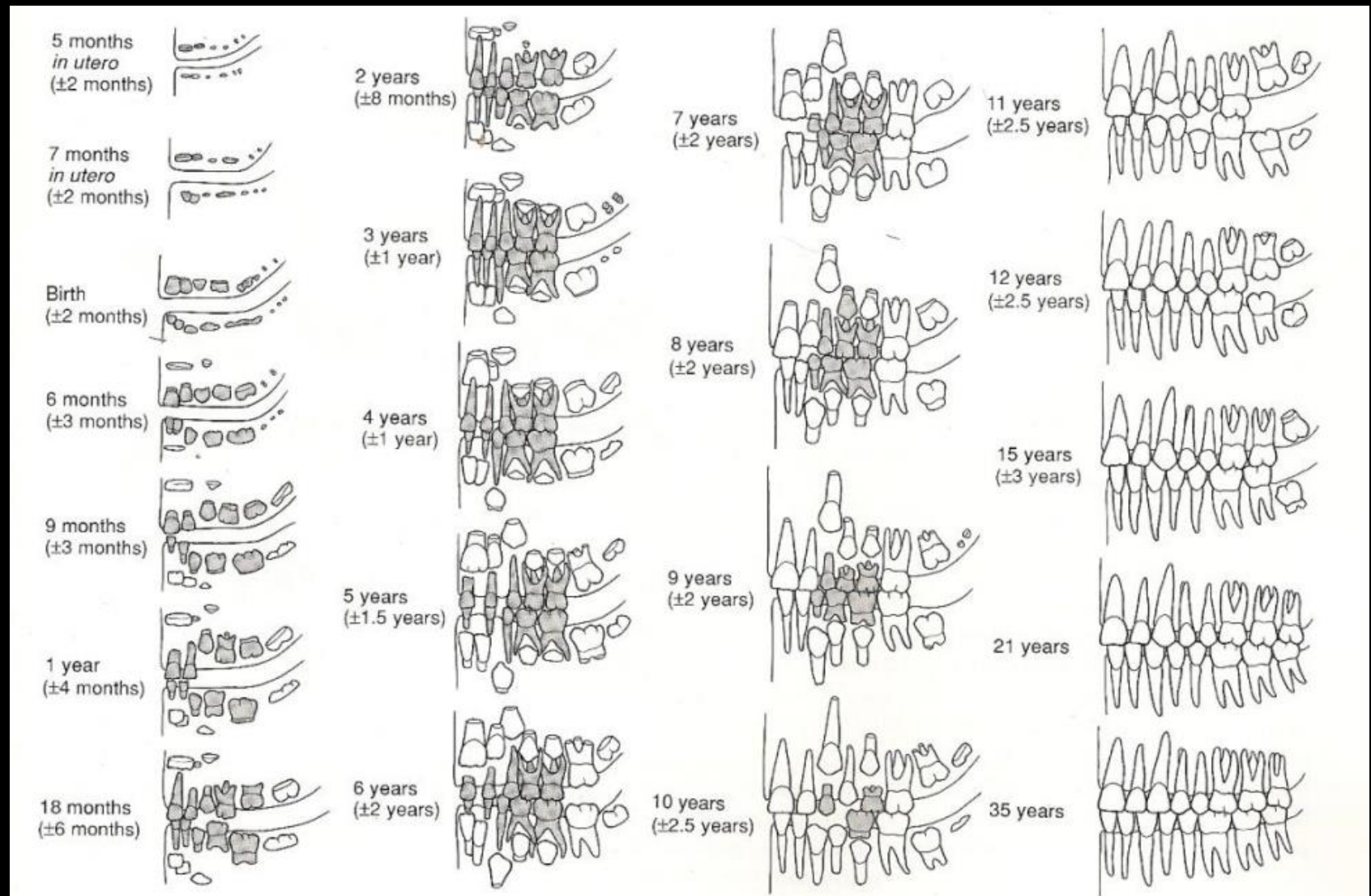
ODHAD VĚKU

metody

nedospělí jedinci

- **zubní erupce a mineralizace**
- **délka diafýz dlouhých kostí končetin**
- **rozměry plochých kostí**

ODHAD VĚKU

ODHAD VĚKU

ODHAD VĚKU

metody

periadultní jedinci

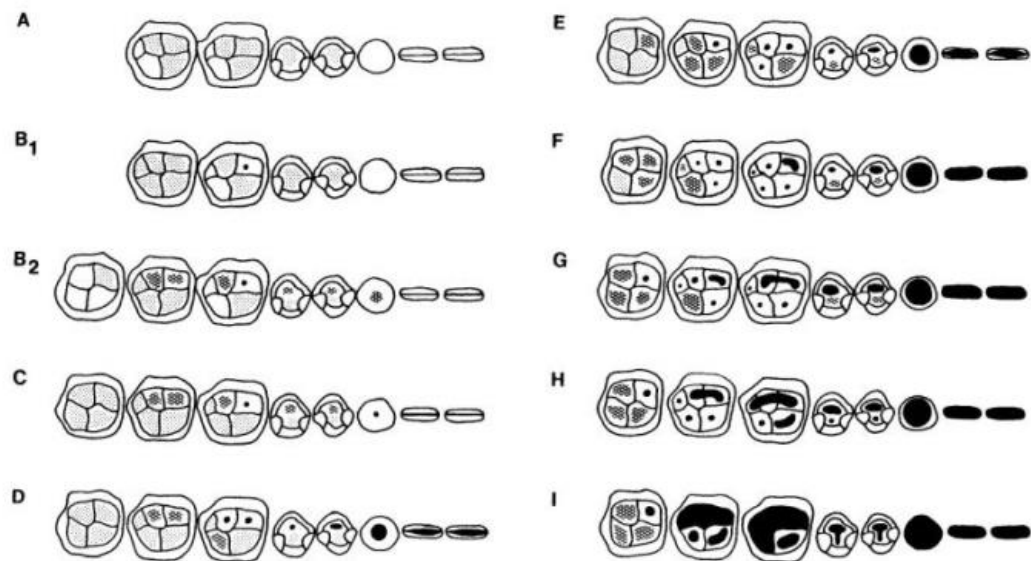
- **maturace (osifikace) skeletu**

ODHAD VĚKU

metody

dospělí jedinci

- **zubní abraze**
- **morfologie *facies symphysialis ossis pubis***
- **rozsah *cavum medullare* v prox. č. Hu a Fe**
- **obliterace lebečních švů**
  - **ektokraniální švy**
  - **endokraniální švy**

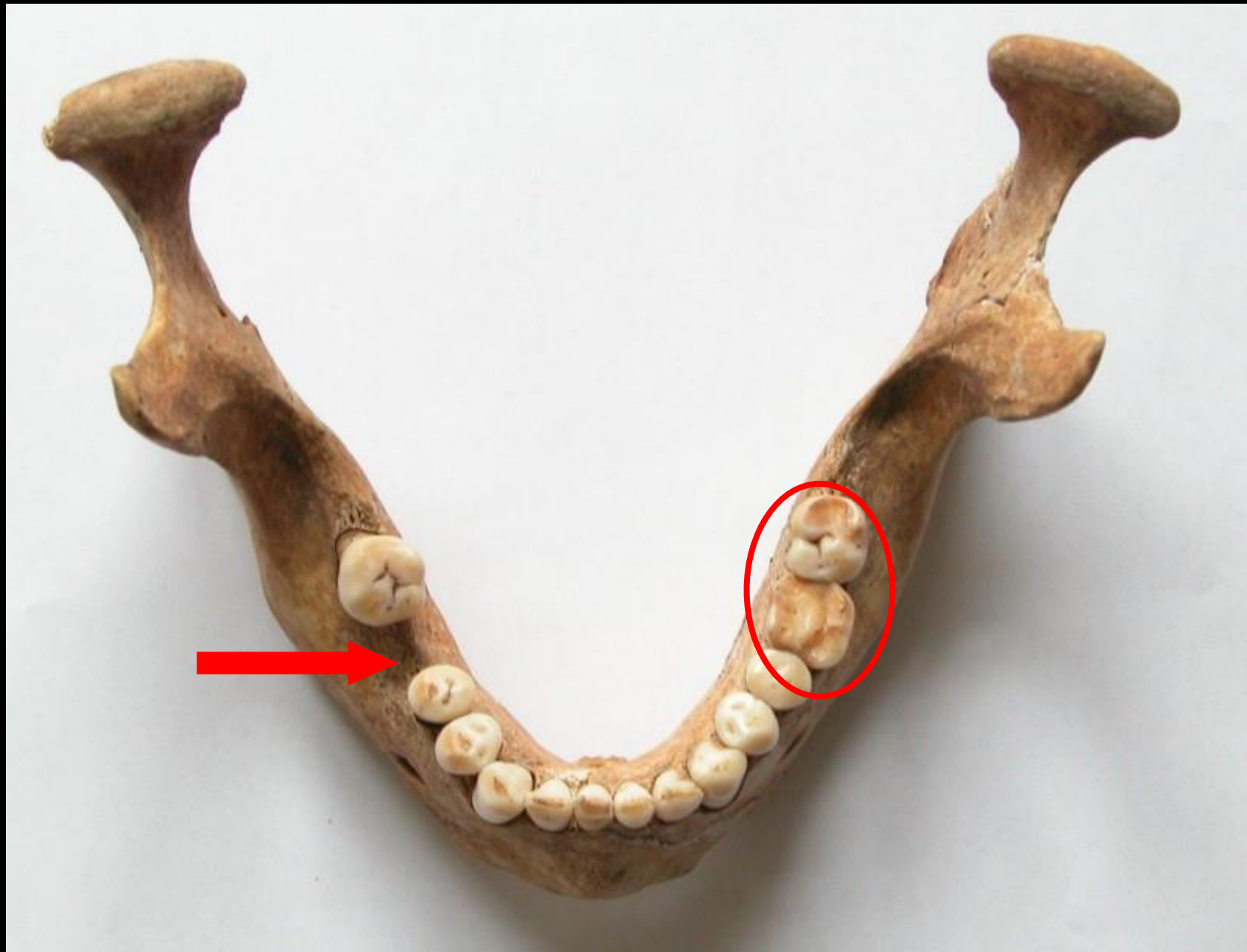

ODHAD VĚKU

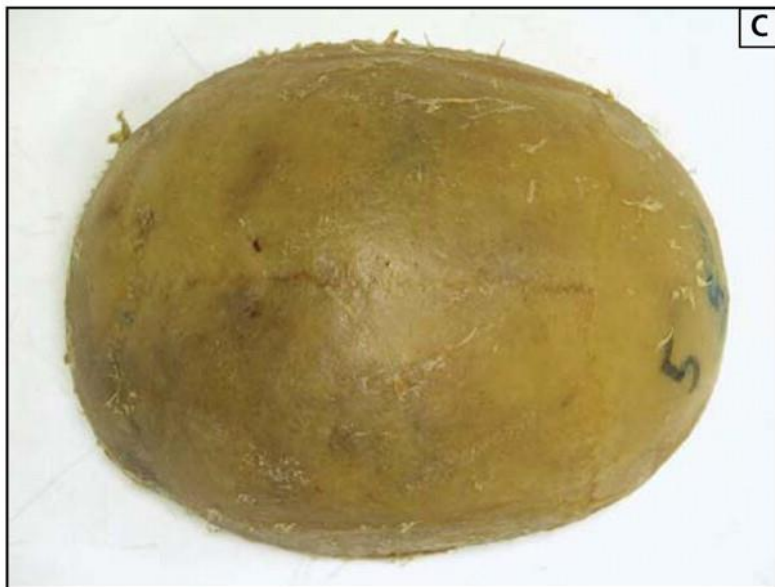

ODHAD VĚKU

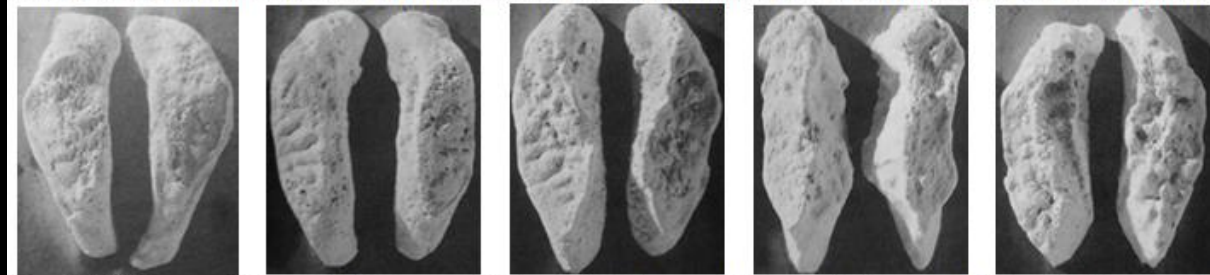
ODHAD VĚKU

ODHAD VĚKU

Stage 1: 18-19 years old Stage 2: 20-21 years old Stage 3: 22-24 years old Stage 4: 25-26 years old Stage 5: 27-30 years old

Stage 6: 30-35 years old Stage 7: 35-39 years old Stage 8: 39-44 years old Stage 9: 44-50 years old Stage 10: 50+ years old

Todd's (1920) ten age phases of pubic symphysis modification in adult white males.

© Pieter Folkens

